

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Datakriminalitet).

(Lovforslag nr. L 221).

Lovforslaget tilsigter, at der gennemføres forskellige ændringer i straffeloven med henblik på bekæmpelse af datakriminalitet.

Som bekendt har en række sager om datakriminalitet gennem de sidste par år givet anledning til offentlig omtale og diskussion. Der er herunder blevet rejst spørgsmål om, hvorvidt de gældende bestemmelser i straffeloven yder tilstrækkelig beskyttelse mod datakriminalitet.

Jeg besluttede i marts 1984 at anmode straffelovrådet om at foretage en samlet vurdering af, om de gældende regler i straffeloven er tilfredsstillende udformet med henblik på disse nye kriminalitetsformer.

Straffelovrådet har nu afgivet sin betænkning. Rådet stiller forslag om ændringer af straffeloven med henblik på en mere effektiv bekæmpelse af datakriminalitet. Det er disse forslag i straffelovrådets betænkning, som danner baggrund for lovforslaget.

Spørgsmålet om datakriminalitet har naturligvis mange andre aspekter end de rent strafferetlige.

Straffelovrådet fremhæver i sin betænkning om datakriminalitet, at brugen af *sikkerhedsforanstaltninger* utvivlsomt har en langt større præventiv betydning end nogle ændringer i straffeloven. Jeg er enig i denne vurdering og finder det derfor af væsentlig betydning i forbindelse med dette forslag om ændring af straffeloven at rejse spørgsmålet, om vores datasikkerhed i Danmark er tilstrækkelig stor.

Lovbestemmelserne om datasikkerhed findes i vore to registerlove om henholdsvis offentlige og private registre. Begge love indeholder bestemmelser om, at det offentlige, henholdsvis de private virksomheder, skal træffe de fornødne sikkerhedsforanstaltninger imod, at oplysninger i EDB-registre misbruges eller kommer til uvedkommendes kendskab.

Disse generelle bestemmelser skal ses i sammenhæng med den betydningsfulde godkendelses- og kontrolfunktion, som register-

tilsynet udfører, navnlig i forbindelse med offentlige myndigheders registre.

Vi har ikke her i landet konstateret særlig mange misbrug af offentlige myndigheders registre. Dette hænger efter min opfattelse nøje sammen med, at datasikkerheden for disse registre – også internationalt set – har en meget høj standard. Det er også min bestemte opfattelse, at private virksomheder i stadig stigende omfang træffer effektive sikkerhedsforanstaltninger imod misbrug af deres dataanlæg, og at f.eks. bankernes og sparekassernes meget omfattende sikkerhedsforanstaltninger har været en medvirkende årsag til, at datakriminaliteten har haft et så relativt begrænset omfang, som tilfældet synes at være.

Udviklingen inden for datateknologien går som bekendt meget hurtigt, og mulighederne for nye former for misbrug af dataanlæg stiger tilsvarende. Derfor følger registertilsynet og justitsministeriet udviklingen på dette område meget nøje med henblik på at sikre, at de gældende sikkerhedsforskrifter løbende ajourføres.

Vi ved ikke præcist, hvor stort et omfang datakriminaliteten har her i landet. Det skyldes dels, at mange forhold formentlig ikke bliver opdaget, og dels, at der i en del tilfælde ikke sker anmeldelse til politiet af forhold, der er blevet opdaget. Oplysninger fra andre lande tyder på, at datakriminaliteten har fået et meget stort omfang. De mest omfattende og indgående undersøgelser vedrører forholdene i USA, hvor der er eksempler på økonomiske besvigelser ved hjælp af datateknik i meget stor stil. Disse *udenlandske erfaringer* har straffelovrådet gjort brug af under sit arbejde med spørgsmålet om datakriminalitet, og straffelovrådets formand har sammen med repræsentanter for justitsministeriet deltaget i møder med repræsentanter for de andre nordiske lande og i OECD for yderligere at udbygge vores viden om datakriminalitetens karakter og omfang og dens øvrige internationale aspekter.

Man skal i den forbindelse også gøre sig klart, at den nye teknologi i vidt omfang gør det muligt, at gerningsmanden kan sidde foran en terminal i ét land og påvirke en databehandling i et andet land. Det er derfor vigtigt, at straffelovens regler om vore domstoles jurisdiktionskompetence giver domstolene tilstrækkelig mulighed for at pådømme så-

[Justitsministeren]

danne sager. Danmark har jo længe været et foregangsland, når det drejer sig om internationalt strafferetligt samarbejde, og de internationale aftaler, som vi har indgået, giver os da også i vidt omfang mulighed for at retsforfølge sådanne gerningsmænd til internationale EDB-forbrydelser her i landet eller for at anmode andre lande om at gennemføre retsforfølgningen.

Justitsministeriet har i forbindelse med udformningen af lovforslaget nøje overvejet disse *internationale aspekter* ved datakriminaliteten. Det er ministeriets opfattelse, at de gældende bestemmelser i straffeloven om domstolenes jurisdiktionskompetence giver domstolene tilstrækkelig mulighed for at pådømme sådanne sager om datakriminalitet, hvor gerningsmanden f.eks. i udlandet foretager handlinger, som påvirker resultatet af en databehandling her i landet. Det skal også ses på baggrund bl.a. af de eksisterende europæiske konventioner om udlevering og om overførelse af retsforfølgning i straffesager.

Et andet vigtigt aspekt ved datakriminaliteten er *politiets efterforskning* af sådanne sager. Der er ingen tvivl om, at datakriminalitet, når den udføres af eksperter, er en af de vanskeligste forbrydelser at efterforske for politiet. Dette vil i de kommende år formentlig nødvendiggøre, at der findes midler til yderligere uddannelse af politiet inden for dette område. Det er endvidere efter min opfattelse vigtigt, at der gives politiet effektive muligheder for at efterforske disse komplicerede sager. Jeg henleder i den forbindelse opmærksomheden på mit forslag til lov om ændring af retsplejeloven vedrørende forskellige efterforskningsmetoder, som vi har haft til 1. behandling her i tinget, og som retsudvalget nu behandler.

Det er min opfattelse, at vi i straffelovrådets betænkning om datakriminalitet har fået et overordentlig solidt grundlag for de videre overvejelser her i tinget af de *strafferetlige aspekter* ved datakriminaliteten. Straffelovrådet har jo foretaget en fuldstændig gennemgang af hele straffeloven og har på baggrund af de ovenfor nævnte danske og udenlandske erfaringer med datakriminalitet nøje vurderet behovet for ændringer af straffelovens bestemmelser med henblik på en mere effektiv bekæmpelse af datakriminaliteten. Resultatet af straffelovrådets arbejde er et forslag om, at der i straffeloven bl.a. indsættes en ny be-

stemmelse om *databedrageri* og en ny bestemmelse om *indtrængen i dataanlæg*, og at der foretages en ændring af straffelovens § 193, således at angreb mod dataanlæg, der bevirker *omfattende forstyrrelser* af dataanlæggets drift, kriminaliseres. Disse forslag er alle medtaget i lovforslaget, til hvis bemærkninger jeg nærmere henviser.

Lovforslaget skal efter sit indhold træde i kraft den 1. januar 1986. Jeg har imidlertid fundet det rigtigst at fremskynde fremsættelsen af lovforslaget mest muligt for derved at give folketinget mulighed for hurtigt – og, hvis folketinget måtte ønske det, eventuelt allerede inden folketingets sommerferie – at tage stilling til spørgsmålet om nye bestemmelser i straffeloven om datakriminalitet.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de bemærkninger, der ledsager det, skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velviljige behandling.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om by- og landzoner. (Tilbageførsel af arealer til landzone).

(Lovforslag nr. L 219)

Forslag til lov om ændring af lov om kommuneplanlægning. (Tilbageførsel af arealer til landzone).

(Lovforslag nr. L 220).

De to lovforslag skal ses i sammenhæng med de forslag om ændringer i forskellige skattelove og vurderingslovene, der samtidig fremsættes af indenrigsministeren og ministeren for skatter og afgifter. Lovforslagene tilsigter tilsammen at skabe en udvidet adgang til tilbageførsel af arealer til landzone.

Baggrunden for forslagene er, at en del kommuner har byzoneområder og sommerhusområder med en alt for stor rummelighed. Det er uheldigt både for samfundet og for de enkelte ejere af de pågældende arealer, typisk landmænd.

Efter den gældende lovgivning kan ejeren begære arealer, der støder op til landzone, tilbageført, ligesom tilbageførsel kan ske efter pålæg fra regionplanmyndigheden. Men i begge tilfælde omfatter tilbageførselsadgangen kun arealer, som før 1. januar 1970 var inder- og mellemzone eller sommerhusområde.